

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Att.: Maiken Riis Træholt

2. juni 2022

Høringssvar: Kommissionens meddelelse vedrørende REPowerEU Plan

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) takker for muligheden for at kommentere på EU-Kommissionens REPowerEU Plan.

REPowerEU Plan forsøger at reducere EU's afhængighed af fossil energi fra Rusland. Lige nu sender EU 6 milliarder kroner til Rusland hver dag og er dermed med til at finansiere Putins krigsmaskine.

RGO mener først og fremmest, at vi under alle omstændigheder skal væk fra brugen af gas, olie og kul hurtigst muligt. Derfor er de vigtigste midler konvertering til vedvarende energi og energieffektivitet – IKKE konvertering til anden fossil energi.

Kommissionen peger på flere 'actions' for at reducere vores forbrug af russisk fossil energi: Spar energi, diversificere forsyninger, erstatte fossil energi hurtigt ved at accelerere Europas omstilling til vedvarende energi og kombinere investeringer og reformer smart.

I RGO kommenterer vi primært på 'Spar energi' og tiltag vedrørende transport. REPowerEU indeholder nogle elementer, der hæver ambitionsniveauet for energieffektivitet i EU, men det er ikke nok til at nå EU's forpligtelser til Parisaftalen og reducere EU's olieforbrug betydeligt.

REPowerEU og Fit for 55

REPowerEU bygger på, at alle reguleringer, for at nå EU-Kommissionens mål om at reducere CO₂e-udledninger med mindst 55 % i 2030, implementeres og overholdes. Desuden hæves målsætningerne for energieffektivisering og vedvarende energi.

- Energy Efficiency Directive (EED): Målet for reduktion af det endelige energiforbrug i forhold til EU's 2020-fremskrivning hæves fra 9% til 13%

RGO foreslår, at dette hæves yderligere til 20%.

Et studie af Stefan Scheuer og Fraunhofer ISI konkluderer, at det omkostningseffektive økonomiske potentiale for reduktionsmålet er 13%, mens det tekniske potentiale er 20%. Studiet tager ikke højde for stigende energipriser og EU's CO₂-kvotesystem, så de faktiske potentialer er endnu højere. Flere investeringer i energieffektivisering vil blive

omkostningseffektive med højere energipriser. Faktisk vil et mål på 23% være omkostningseffektivt, hvis energipriserne er fordoblet i 2030 sammenlignet med prisen fra før Rusland invaderede Ukraine. Et højere mål for energieffektivisering giver gode afledte effekter som højere energisikkerhed, jobskabelse og sundere boliger.

Særligt i byggesektoren formår REPowerEU ikke at udnytte Energy Efficiency First-princippet. *Planen har snarere fokus på at gøre forsyningen grønnere end at sætte ambitiøse foranstaltninger til energibesparelser i bygninger. Med investering i energibesparelser mindskes behovet for russisk gas.*

- Renewable Energy Directive (RED): 2030-målet for vedvarende energi hæves fra 40% til 45%

Gennem RepowerEU vil EU-Kommissionen accelerere vedvarende energi ved bl.a. at fordoble kapaciteten af solceller inden 2025 og indføre krav til solceller på store, nye offentlige bygninger. *RGO er tilfredse med, at målet hæves, men mener stadig at der skal endnu højere krav til for at sikre, at vi undgår overgangsinvesteringer i anden fossil energi og opnår uafhængighed af russisk gas og olie. Sol- og vindenergi har stort potentiale og accelerationsmuligheder, og EU-kommissionens nye mål for solenergi er lige nu lavere end business-as-usual-scenariet estimeret fra SolerPower Europe.*

Det er væsentligt, at bygninger ses som en integreret del af det samlede energisystem. Bygningers energibehov skal ikke reguleres som enkeltstående øer, men må reguleres i samspil med hele energisystemet – derfor skal krav om VE-produktion på bygninger kun ind, hvor det giver mening.

Save Energy

REPowerEU presser ikke medlemslandene til at lave energisparekampagner, der kan sikre adfærdsmæssige ændringer på borgernes energiforbrug. Det er en nem og billig måde at reducere forbruget af russisk olie, kul og gas til opvarmning og vil give reduktioner her og nu. EU-Kommissionen bør sætte klare linjer for regeringer, så det ikke er op til borgernes goodwill at spare på energien. På længere sigt mangler der planer for mere omfattende energibesparelser såsom energirenovering af bygninger.

EU-Kommissionen foreslår, at Parlamentet og Rådet bør overveje at hæve energispareforpligtelsen for medlemslandene. I det nuværende forslag foreslår EU-Kommissionen, at energispareforpligtelsen øges fra 0,8% til 1,5% per år fra 2024. REPowerEU mangler en klar forpligtelse, der forankres i et lovforslag fra Kommissionen.

RGO foreslår, at dette øges til 2% per år fra 2024. Dette er for at genvinde de tabte energibesparelser frem til 2024. Dette vil dog stadig kun kompensere dele af de tabte besparelser, men vil bidrage til CO₂-reduktioner for at kunne nå målet i Parisaftalen.

Diversificere forsyninger

En bekymring hos RGO er, at krigen i Ukraine og REPowerEU kan udvande klimaambitioner ved at skabe 'lock-in' til anden fossil infrastruktur såsom levetidsforlængelse af kulkraftværker og opsætning af nye LNG-terminaler i europæiske havne. Vi kan havne i en situation, hvor CO₂-reduktionerne forbundet med REPowerEU er begrænsede, fordi det vil føre til konvertering fra naturgas til kul eller anden naturgas. Derfor er det også vigtigt, at målsætningerne for energieffektivitet og vedvarende energi bliver så ambitiøse som overhovedet muligt. Kommissionens forslag om at investere i både nye gasledninger og -terminaler (til flydende LNG-gas) er hverken en sikker, hurtig eller holdbar løsning på EU's afhængighed af russisk gas og vil gøre det endnu sværere at nå vores forpligtelser i Parisaftalen.

Udfasning af fossile fyr

REPowerEU gør det muligt at skærpe nationale krav til opvarmning i eksisterende bygninger ved at sætte en slutdato for at sælge fossile fyr på markedet til 2029. Det Internationale Energiagentur peger på et globalt forbud mod fossile fyr på markedet senest i 2025, hvis vi skal nå målet om CO₂-neutralitet i EU i 2050 pga. lange levetider på fyr.

RGO arbejder for et forbud mod ny-installation af fyr med fossile brændsler fra 2023. EU-Kommissionen peger på, at skærpelsen skal ske gennem strammere grænser for Ecodesign og rescaling af energimærkning, og det støtter RGO.

Transport og grønne brændstoffer

RePowerEU mere end fordobler målet for grøn brint i transport fra 2,6% til 5,7%. RGO er bekymrede for, at der bliver tale om "kvantitet frem for kvalitet"-tankegang, hvilke kan underminere brændstofferne klimamæssige integritet. RGO opfordrer Kommissionen til at prioritere RFNBOs specifikt til luftfart og skibsfart, hvor direkte elektrificering ikke er en mulighed og ikke sætte et samlet højere mål, der fx vil kræve brug i vejtransporten, hvor vi har markant bedre alternativer.

RGO er specielt bekymrede for den såkaldte "grandfathering" af fritagelse fra krav om VE-additionalitet i forslaget til den delegerede retsakt om VE-oprindelse af RFNBOs (artikel 8). RGO støtter midlertidige lempelser mhp. at understøtte udvikling af PtX-industrien – men undtagelserne skal være midlertidige, ikke evige. Det er problematisk, at der ikke er foretaget en konsekvensvurdering af betydningen af artikel 8, herunder forventet elektrolysekapacitet i EU inden 2027 samt betydningen heraf for Europas energimix og forbrug af fossile brændstoffer.

RGO hilser Kommissionens forslag om fremskyndet elektrificering af biler og varebiler velkommen. Det vil sikre reduktion af olieforbruget og øge udbuddet af brug af elbiler i Europa. RePowerEU mangler dog en nærmere beskrivelse, af hvilke tiltag der skal

accelerere elektrificering, og hvor ambitiøse de bliver. Ingen af de foreslåede tiltag vil have en væsentlig kortsigtet effekt. I sin nuværende form gør RePowerEU ikke meget for at undgå et simpelt skift fra afhængighed af Rusland til afhængighed af Saudi Arabien.

Forslaget om i 2023 at vedtage en lovpakke til grøn omstilling af godstransporten kan reducere olieefterspørgslen markant. Selvom der er foreslået nogle effektivitetsforanstaltninger, såsom aerodynamiske anordninger til lastbiler, mangler der hastighedsbegrænsninger for lastbiler til 80 km/t, hvilket ikke kun vil reducere brændstofforbruget, men også omkostningerne for vognmændene på et tidspunkt, hvor omkostningerne til fragtbændstof er skyhøje.

Kommissionens forslag om at øge biogasproduktionen er bekymrende. Som en nylig IFEU-rapport har vist, er det urealistisk at øge biogasproduktionen til 35 bcm bæredygtigt, da kun 17 bcm kan produceres bæredygtigt. *At sætte et mål på 35 bcm kan føre til at fødevareafgrøder bliver brugt til biometanproduktion, hvilket forårsager yderligere fødevareprisstigninger og potentielt skubber endnu flere mennesker ud i fødevarefattigdom.*

For yderligere information:

Julie Bangsgaard Abrahams, Energi & Klima, 2615 0661

Rasmus Bjerring Larsen, Transport & Klima, 2889 4678